

*Gloria Ansuategi Aldekoa*  
*Berriz, Bizkaia (1918)*

Aurkibidea

## Biografia

Berrizen jaioa. Lekeitiora ezkondu zen. Berriz 1936 gogoratzen elkartekoek egin zioten elkarrizketa, gerra sasoiko kontuak jasotzeko.

## Zintak

### BRZ-073

- **Proiektua:** Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arrizabalaga, Maite
- **Data:** 2007-11-08
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun
- **Emalea:** Arrizabalaga, Maite

# Pasarteak

## 1. Komentuan egin zituen lehen ikasketak

- **Erref:** BRZ-073/010
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 00:20:01. **Bukatu:** 00:22:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

### Laburpena:

4 urte zituela hasi zen komentuan eskolak hartzen. Neskak baino ez ziren joaten bertara; mutilak eta gainerako neskatilak herriko eskolara joaten ziren. Moja bat baino gehiago zuten irakasgaiak emateko. Oroitzapen onak ditu. Bazeuden inguruko herrietatik etortzen ziren ikasleak ere; alargun baten etxean bazkaltzen zuten haiek.

## 2. "Anilloa" jasotzen zuten euskaraz hitz egiteagatik

- **Erref:** BRZ-073/011
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:22:59. **Bukatu:** 00:23:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

### Laburpena:

Euskaraz hitz egiteagatik zigor moduan "anilloa" jartzen zieten mojek. Euskaldunak ziren mojek berdin zigortzen zituzten. Eskolan hasi zenean ez zekien gazteleraz hitz egiten Gloriak.

## 3. Amak ekarri zuen errepublikaren albistea etxera

- **Erref:** BRZ-073/013
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:25:07. **Bukatu:** 00:27:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

### Laburpena:

14 urte bete zituenera arte egon zen Gloria eskolan. Etxean, umezain zegoen errepublika aldarrikatu zenean. Eibarko azokara bidean zen ama baina buelta egin eta etxera itzuli zen egun hartan. Berak ekarri zuen albistea etxera.

## 4. Errepublika garaiko lehen hauteskundeetako liskarra

- **Erref:** BRZ-073/016
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:29:39. **Bukatu:** 00:32:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

**Laburpena:**

Errepublikarrialdarrikatzearekin batera hauteskundeak egon zirela gogoan dauka. Liskar handiak egon ziren goitarren eta behetarren artean. Zinegotziak izendatzen dituzte. Beheko parteko Felipe Urtiaga izendatu zuten alkate.

**5. Oso estimatua zen Don Esteban**

- **Erref:** BRZ-073/018
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:33:38. **Bukatu:** 00:36:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

**Laburpena:**

Batzokia oroitzen du naiz eta ez zen asko joan bertara. San Lorenzoko Errementarian kokatzen zen. Parrokia-etxean, Don Estebanekin "mutuka" (mimika) egiten zituzten antzezlanek dirau. "Culto y clero"-z arduratzen zen abade hura. Hurrek asko estimatzen zuten.

**6. Neskame Bilbon**

- **Erref:** BRZ-073/019
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:36:05. **Bukatu:** 00:37:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Lanbideak » Neskameak

**Laburpena:**

Bilbon zegoen neskame gerra hasi zenean. Beldurrak etxera itzularazi zuen. Neskame egon zen garaiaz oroitzapen politak gordetzen ditu. Bost arreba ezkongabe zituen erregezale baten etxean egon zen; alaba bezala hartu zuela dio.

**7. Gerra zibilaren hasiera**

- **Erref:** BRZ-073/020
- **Iraupena:** 0:03:18. **Hasi:** 00:37:34. **Bukatu:** 00:40:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

**Laburpena:**

Gerra hasi bezperan, neskame zegoen etxeko nagusiaren sendiak Gernikara ihes egin zuenean, etxera itzuli zen Gloria. Gipuzkoatik zetozen iheslariek bete zen Berriz lehen egunetan. Nazionalak sartu ostean jarri omen zuten babeslekua mojetan, ez aurretik. Markesen etxean kuartela egon zen, bere ustez, alemanena.

## 8. Derrigortuta joan zen anaia frontera

- **Erref:** BRZ-073/021
- **Iraupena:** 0:03:48. **Hasi:** 00:40:52. **Bukatu:** 00:44:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

### Laburpena:

Hasiera batean ihes egin zuen arren, derrigortuta eraman zuten azkenean anaia frontera. Arana-goiri batailoian ibili zen Emilio lagunarekin batera. Laredoko hondartzan denbora luzez egon zela gogoan dauka. Gerra amaituta, soldaduska egin behar izan zuen. Orotara, 6 urte pasa zituen etxetik kanpora.

## 9. Anaiaren gerra garaiko istorioak

- **Erref:** BRZ-073/023
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:46:09. **Bukatu:** 00:48:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

### Laburpena:

Anaiak kontatzen zizkion gerrako istorioak: zauritutako lagun mila zaintzen geratu zenekoa edo, ihes eginda, Don Pablorengana konfesatzera etorri zenekoa.

## 10. Soldadu zauritu eta hildakoak gurdietan eramate zituzten

- **Erref:** BRZ-073/025
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:49:10. **Bukatu:** 00:52:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

### Laburpena:

Berrizera tropak nondik sartu ziren eta etxe ondotik pasatu ziren. Soldadu euskaldun batzuk izan zituzten etxean. Zaurituak komentura nola eramaten zituzten gogoratzen da. Peña Lemona.

## 11. Eibarko familien zilarrezko aparatuak garbitzen zituzten

- **Erref:** BRZ-073/030
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:59:46. **Bukatu:** 01:01:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

**Laburpena:**

Ama Eibarrera joaten zen baserriko produktuak saltzera. Gerran hondatutako zilarra etxera eramaten zuen, bertan garbitu eta jabeei bueltatzeko.

**12. Durangoko bonbardaketa Berriztik entzun zen**

- **Erref:** BRZ-073/031
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 01:01:04. **Bukatu:** 01:01:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

**Laburpena:**

Durangoko bonbardaketako zarata gogoratzen du.

**Ahotsak.eus**-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

*2026-02-08*

**CC-by-sa | Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - [ahotsak@ahotsak.com](mailto:ahotsak@ahotsak.com)